

Uusi eläinlääkintähuoltolaki astuu voimaan 1.1.2026, mitä se tarkoittaa?

Miksi eläinlääkintähuoltolaki on uudistettu?

Voimassa oleva eläinlääkintähuoltolaki on vuodelta 2009. Kuntalakiin ja kilpailulainsäädäntöön on tehty muutoksia, jotka perustuvat EU:n kilpailuoikeudelliseen sääntelyyn. Kuntalaissa säädetään, että kunnan hoitaessa sille tarkoitettua tehtävää kilpailutilanteessa markkinoilla syntyy yhtiöittämisvelvollisuus. Silloin, jos kunnalla ei ole yhtiöittämispoikkeuksen perusteella velvoitetta yhtiöittää kilpailutilanteessa tapahtuvaa toimintaa, tulee toiminta hinnoiteltava markkinaperusteisesti. Tämä tilanne pätee uuden eläinlääkintähuoltolain tullessa voimaan eli kunnan ei tarvitse yhtiöittää eläinlääkintähuoltopalveluita, mutta ne pitää tietysti osin hinnoitella markkinaperusteisesti.

Mikä muuttuu?

Uudessa eläinlääkintähuoltolaissa on kunnan järjestämisvastuu rajattu selvästi. Kuntien järjestämisvastuuseen kuuluu tietyt palvelut, jotka katsotaan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä kansanterveyden kannalta välttämättömiksi eläinlääkäripalveluiksi. Kunta voi lisäksi päättää järjestää järjestämisvastuun ylittäviä palveluita paikallisen markkinatilanteen mukaan. Nämä palvelut on kuitenkin hinnoiteltava markkinaperusteisesti eli palvelun maksun tulee kattaa palvelun järjestäminen.

Inari-Utsjoen alue on laissa määriteltyä ns. markkinapuutosaluetta. Kyse on syrjäisestä alueesta, jolla ei ole erikoistasoisten eläinlääkäripalvelujen yksityistä tarjontaa eikä tällaisen tarjonnan syntyminen kunnan liiketoiminnasta riippumatta ole todennäköistä.

Tällaisella toimialueella järjestäjä (kunta) voi lain mukaan tarjota myös erikoistasoisia palveluita **oman toimialueensa eläinten omistajille** kunnallisen eläinlääkäritaksan mukaisesti.

Ulkopaikkakuntalaisten ei-kiireellinen hoito on sen sijaan järjestämisvastuun ulkopuolista ja se on hinnoiteltava markkinaehtoisesti.

Mitä eläinlääkintähuollon palveluita Inari-Utsjoen ympäristöterveydenhuollon alueella tarjotaan tulevaisuudessa?

Inarin kunnan teknisen lautakunnan alainen ympäristöjaosto on päättänyt kokouksessaan 3.12.2025 eläinlääkintähuollon järjestämisvastuusta ja varsinaiseen järjestämisvastuuseen kuuluvien toimenpiteiden lisäksi tarjottavista täydentävistä palveluista (palvelut listattu tiedotteen loppuun). Käytännössä alueella on saatavilla edelleen samat palvelut kuin ennenkin, mutta osa palveluista hinnoitellaan eri tavalla.

Inarin ja Utsjoen kuntalaisilla ja toimialueen toimijoilla maksuissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Toimialueen ulkopuolisilta asiakkailta ja toimijoilta peritään markkinaperusteinen hinnoittelu kaikesta muusta palvelusta, mutta ei kiireellisestä eläinlääkintäavusta.

Mitä eläinlääkäripalvelut maksavat 1.1.2026 alkaen?

Eläinlääkärikäynneistä eläinlääkäri perii edelleen käynti- ja toimenpidemaksun kunnaneläinlääkärin taksan mukaisesti. Lisäksi asiakkaalta peritään eläinlääkintähuoltolain mukainen **klinikkamaksu sekä mahdolliset laitemaksut eläinlääkintähuollon taksan mukaisesti.**

Toimialueen kuntalaisten osalta maksuihin ei siis tule merkittäviä muutoksia. Ainoa muutos on se, että **asiakkaan tulee vuoden alusta maksaa käyntinsä kahdelle eri maksupäätteelle** vastaanottokäynnin yhteydessä:

- kunnan eläinlääkintähuollolle suoritettava osuus (klinikka- ja laitemaksut) kunnan maksupäätteelle
- eläinlääkärin käynti- ja toimenpidemaksu ym. kulut eläinlääkärin maksupäätteelle

Ulkopaikkakuntalaisten osalta kiireettömistä täydentävistä palveluista peritään lisäksi Inarin kunnan eläinlääkintähuollon tuntitaksa **50 €/h** (sis. alv 25,5 %) toimenpiteeseen kuluvan ajan mukaan 15 minuutin tarkkuudella.

Lisätietoja:

Terveysvalvonnan johtaja Minna Saramo 0400 662 510, minna.saramo@inari.fi

Vastaava praktikkoeläinlääkäri Eva Anunti 0400 291 822. eva.anunti@inari.fi

Järjestämisvastuuseen kuuluvat toimenpiteet:

- 1) yleistutkimus ja terveydentilan arviointi eläinten terveyden todentamiseksi;
- 2) kissojen ja koirien tunnistusmerkintä;
- 3) eläinterveyskäynnit, joista säädetään tarttuvista eläintauodeista sekä tiettyjen eläinterveyttä koskevien säädösten muuttamisesta ja kumoamisesta ("eläinterveyssäännöstö") annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 25 artiklassa, sekä elintarviketuotantoa varten pidettävien eläinten pitopaikoissa tehtävät terveydenhuoltokäynnit ja terveydenhuoltosuunnitelmat;
- 4) rokotus;
- 5) loisten häätöön ja ehkäisyyn liittyvät toimenpiteet;
- 6) suun terveydenhuoltoon liittyvät välttämättömät perustoimenpiteet tai, jos se on toimenpiteen laajuus tai vaativuus huomioon ottaen tarkoituksenmukaista, jatkohoitoon lähettäminen;
- 7) sarvien ja sarven aiheiden poistaminen naudoilta ja vuohilta;
- 8) lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä lisääntymisongelmien hoito elintarviketuotantoa varten pidettäville naudoille, sioille, lampaille, vuohille ja poroille;
- 9) kastraatio naudalle, sialle, lampaalle, vuohelle, porolle, koiralle ja kissalle sekä sterilisaatio kissalle;
- 10) sairaan eläimen klininen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi, tavanomaisten näytteiden ottaminen ja pikatestaus tai toimittaminen laboratoriotutkimuksiin eläimen sairauden syyn selvittämiseksi sekä tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkotutkimuksiin;
- 11) sairaalle elintarvike- tai turkistuotantoa varten pidettävälle eläimelle tarvittava hoito, jota on mahdollista antaa eläimen pitopaikassa ja johon kuuluu myös nautaeläimen juoksutusmahaleikkaus;
- 12) perustasoinen ensiapuluonteinen hoito, jota tarvitaan muulle kuin 11 kohdassa tarkoitetulle eläimelle, johon kuuluvat ruoansulatuskanavan ja virtsateiden häiriöiden konservatiivinen hoito, tulehdus- ja kiputilojen hoito, sokin hoito, metabolisten häiriöiden hoito, haavojen ompelu, muu vastaava enintään vähäisiä kirurgisia toimenpiteitä sisältävä hoito, tavanomaisimpien pienten kotieläinten luunmurtumien immobilisaatio sekä hoitoon liittyvä välttämätön jatkokäsittely tai lääkehoito ja tarvittaessa eläimen lähettäminen jatkohoitoon;
- 13) synnytysapu, johon kuuluvat keisarileikkauksista nautojen, lampaiden, vuohien ja kissojen keisarileikkaus;
- 4) eläimen lopetus.

Täydentäviin palveluihin kuuluvat toimenpiteet:

- 1) Kuvantamistutkimus tilanteissa, joissa sairaan eläimen asianmukainen tutkimus ja hoitotarpeen arviointi sitä edellyttää. Viivytyksetön kuvantamistutkimus on usein tarpeen asianmukaisen diagnoosin ja jatkohoidon tarpeen määrittämiseksi annettaessa kiireellistä eläinlääkärinapua. Tällaisia tutkimuksia voivat olla esimerkiksi ultraääni ja röntgentutkimukset.
- 2) Leikkaushoito henkeä uhkaavissa hätätilanteissa, kuten esim. keisarinleikkaus koirille. Leikkaushoidon viipyminen voi aiheuttaa eläinsuojelullisen ongelman tai hengenvaaran, mikäli eläin ei ole kuljetuskuntoinen. Muut leikkaukset, jotka tukevat hätäleikkauksissa

tarvittavan osaamisen ylläpitämistä.

3) Traumojen ja kasvaimien johdosta tehtävät amputaatiot, kuten häntä- varvas-, korva- amputaatiot

4) Reponoinnit, esimerkiksi lonkkaluksaatio

5) Pehmytkudoskirurgia (mm. sterilisaatio koiralle, pyometra, isojen kasvaimien poisto, torsion leikkaus, erilaiset tyräleikkaukset)

6) Vaurioituneiden, tulehtuneiden tai virheasentoisten eli eläimille kipua tai terveyshaittaa aiheuttavien hampaiden poisto

7) Veri- ja virtsa-analyysit 88 kohtaa 10 laajemmin. Analysointi on tarpeen eläimen sairauden syyn selvittämiseksi ja hoitotarpeen arvioimiseksi.

8) Kissojen ja koirien terveyden-/sairaudenhoidon kannalta olennaiset säännölliset pistoshoidot

9) Lisääntymiseen liittyvät tarkastukset ja tutkimukset sekä tavallisimpien lisääntymisongelmien hoito. Tällaisiin kuuluvat esim. hevosten ja koirien kuvantamalla tehdyt tiineystarkastukset.